

BS/81/2013

**POLACY O ROCZNYCH URLOPACH
RODZICIELSKICH**

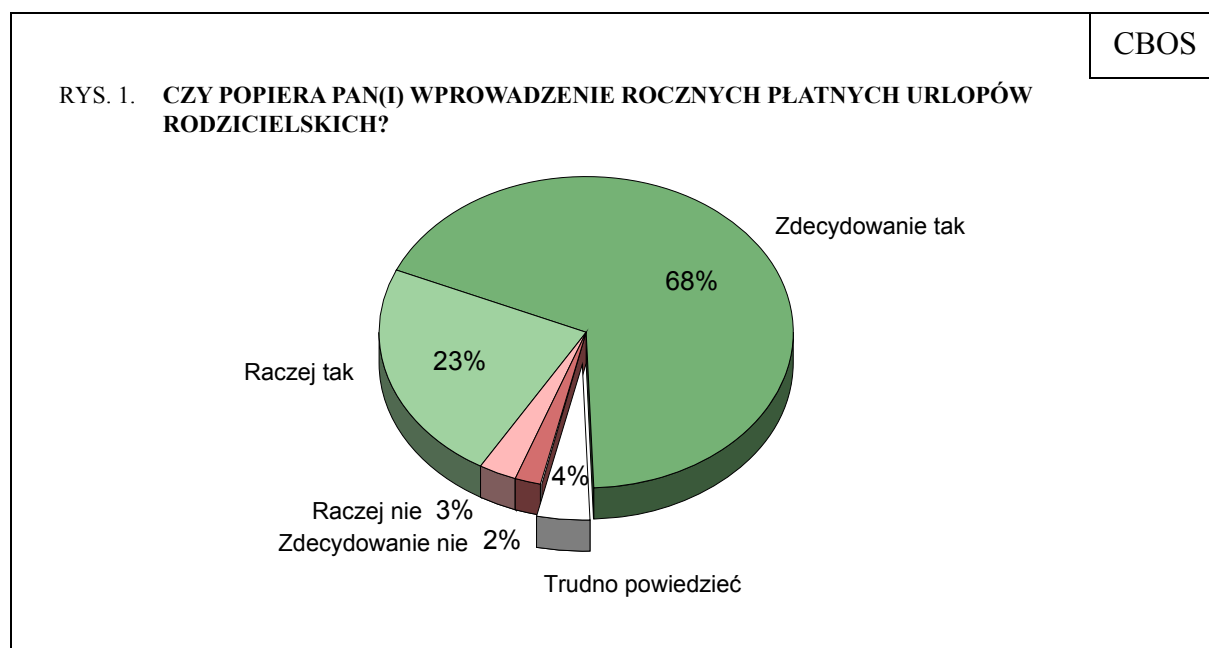
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

17 czerwca wchodzi w życie nowe prawo wprowadzające roczne urlopy rodzicielskie. Z dłuższych płatnych urlopów będą mogły korzystać zarówno matki, jak i ojcowie. W naszym ostatnim badaniu¹ zapytaliśmy Polaków, co sądzą na temat rocznych urlopów rodzicielskich: czy popierają ich wprowadzenie, czy – zdaniem badanych – będą one popularne wśród mężczyzn oraz jak wprowadzone zmiany wpłyną na sytuację kobiet na rynku pracy.

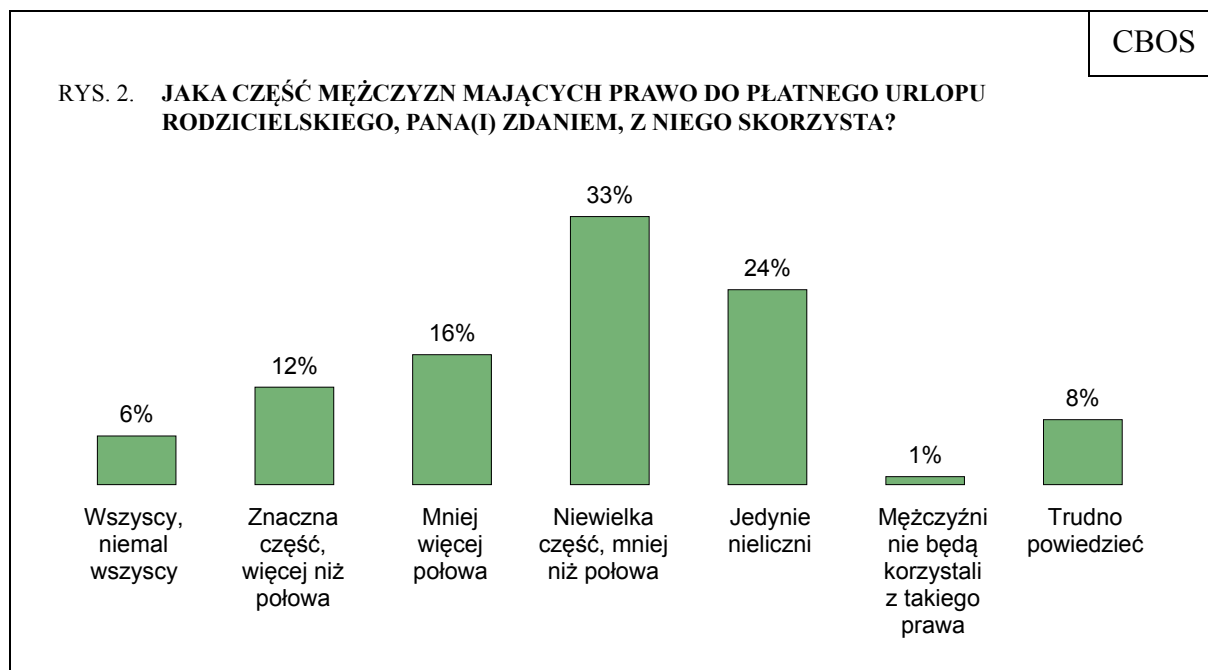
Wprowadzenie rocznych urlopów rodzicielskich – popiera ogromna większość Polaków (91%), w tym dwie trzecie (68%) w sposób zdecydowany.

Wydłużenie płatnych urlopów związanych z urodzeniem dziecka spotyka się z dużą aprobatą wszystkich analizowanych grup społeczno-demograficznych (we wszystkich dominuje odpowiedź „zdecydowanie tak”). Urlopy rodzicielskie zyskują większe poparcie kobiet niż mężczyzn (73% kobiet i 63% mężczyzn udzieliło odpowiedzi „zdecydowanie tak”), cieszą także bardziej rodziców dzieci do piątego roku życia niż pozostałych (77% z nich udzieliło odpowiedzi „zdecydowanie tak” wobec 69% wśród pozostałych).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (277) przeprowadzono w dniach 6–12 czerwca 2013 roku na liczącej 1010 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

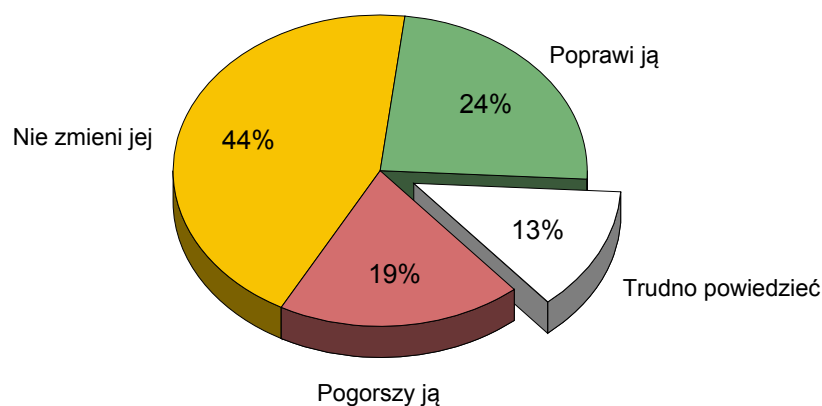
Interesowało nas również, czy – zdaniem badanych – urlopy rodzicielskie będą popularne wśród mężczyzn. Największa grupa ankietowanych (33%) uważa, że niewielka część ojców skorzysta z takiego prawa, a co czwarty respondent sądzi, iż jedynie nieliczni (24%). Mniej niż co piąty badany (18%) jest zdania, że z prawa do urlopów rodzicielskich skorzysta większość uprawnionych do tego mężczyzn, a co szósty (16%) – że mniej więcej połowa.

Choć wprowadzenie dłuższych urlopów rodzicielskich, którymi mogą dzielić się oboje rodzice, ma w swych założeniach sprzyjać kobietom na rynku pracy, w dyskusji publicznej pojawiały się głosy, że nowe prawo pogorszy ich sytuację. Argumentowano, iż wprowadzenie nowego prawa dopuszcza możliwość dzielenia się uprawnieniami przez oboje rodziców, to jednak głównie będą z nich korzystały kobiety, co sprawi, że pracodawcy mniej chętnie będą je zatrudniać, a matki po dłuższej nieobecności w pracy będą w większym stopniu narażone na utratę zatrudnienia. Jak kwestię tę postrzegają Polacy?

Wśród badanych dominuje przekonanie, że wprowadzenie rocznych urlopów rodzicielskich nie wpłynie na sytuację kobiet na rynku pracy (44%). Jednocześnie co czwarty ankietowany (24%) jest zdania, że wprowadzenie urlopów poprawi tę sytuację, a co piąty (19%), że pogorszy.

RYS. 3. CZY I JAK, PANA(I) ZDANIEM, WPROWADZENIE ROCZNYCH PŁATNYCH URLOPÓW RODZICIELSKICH WPŁYNIE NA SYTUACJĘ Kobiet NA RYNKU PRACY?

Przekonanie, że wprowadzenie rocznych urlopów rodzicielskich nie zmieni sytuacji kobiet na rynku pracy dominuje we wszystkich grupach społeczno-zawodowych. Ponadprzeciętnie często o negatywnym wpływie dłuższych urlopów na sytuację zawodową kobiet przekonani są absolwenci wyższych uczelni (28%) oraz badani o najwyższych miesięcznych dochodach *per capita* – powyżej 1500 zł (29%). Opinie w tej sprawie różnicują w pewnym stopniu poglądy polityczne – badani identyfikujący się z lewicą nieco częściej niż pozostali wyrażają obawy w tym zakresie.

Tabela 1

Jaka część mężczyzn mających prawo do płatnego urlopu rodzicielskiego, Pana(i) zdaniem, z niego skorzysta?	Czy i jak, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie rocznych płatnych urlopów rodzicielskich wpłynie na sytuację kobiet na rynku pracy?			
	Poprawi ją	Nie zmieni jej	Pogorszy ją	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Połowa i więcej	35	42	15	8
Niewielka część, mniej niż połowa	22	47	22	9
Mężczyźni nie będą korzystali z takiego prawa, bądź tylko nieliczni skorzystają	13	51	23	13

Postrzeganie wpływu rocznych urlopów rodzicielskich na sytuację kobiet na rynku pracy zależy również od przekonania, jak często będą z nich korzystać mężczyźni. Ankietowani uważający, że urlopy rodzicielskie będą popularne wśród mężczyzn (że skorzysta z nich co najmniej połowa), częściej niż pozostali sądzą, iż poprawią one sytuację kobiet na rynku pracy, rzadziej zaś, że ją pogorszą. I odwrotnie – respondenci, którzy

sądzą, że mężczyźni nie będą korzystali z prawa do takich urlopów lub że będą to robić sporadycznie, częściej wyrażają przekonanie, iż urlopy nie będą sprzyjać sytuacji zawodowej kobiet, rzadziej – że poprawią ich sytuację.

Polacy niemal jednogłośnie popierają wprowadzenie rocznych urlopów rodzicielskich. Zdaniem badanych, urlopy te nie będą szeroko wykorzystywane przez mężczyzn – większość ankietowanych uważa, że skorzysta z nich mniej niż połowa ojców do tego uprawnionych. Mimo to respondenci na ogół są przekonani, że wprowadzenie rocznych urlopów rodzicielskich nie zmieni sytuacji kobiet na rynku pracy

Opracowała
Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

A N E K S

Tabela 1

		Czy popiera Pan(i) wprowadzenie rocznych płatnych urlopów rodzicielskich?				Liczba osób
		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		68	23	5	4	1008
Płeć	Mężczyźni	63	26	5	5	487
	Kobiety	73	19	5	3	521
Wiek	18-24 lata	64	26	7	3	119
	25-34	72	22	5	1	204
	35-44	64	23	8	5	172
	45-54	68	25	4	3	166
	55-64	71	24	4	2	174
	65 lat i więcej	70	18	3	9	173
Miejsce zamieszkania	Wieś	69	21	5	5	398
	Miasto do 19999	63	27	5	4	155
	20000-99999	71	19	6	5	181
	100000-499999	66	28	4	2	167
	500000 i więcej mieszk.	72	21	7	1	107
Wykształcenie	Podstawowe	65	23	5	7	218
	Zasadnicze zawodowe	69	22	4	5	253
	Średnie	70	24	4	2	338
	Wyższe	69	22	8	1	199
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	63	24	12	1	91
	Średni personel, technicy	62	33	5		39
	Pracownicy adm.-biurowi	80	16	3	1	68
	Pracownicy usług	71	19	7	3	67
	Robotnicy wykwalifikowani	70	21	5	4	111
	Robotnicy niewykwalifik.	82	17		2	59
	Rolnicy	55	36	1	8	62
	Pracujący na własny rach.	73	18	6	3	40
Bierni zawodowo	Renciści	62	28	4	5	69
	Emeryci	70	20	4	6	198
	Uczniowie i studenci	55	30	11	4	61
	Bezrobotni	65	26	7	3	96
	Gospodynie domowe i inni	84	10	3	3	47
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	71	26	2	1	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	65	24	8	3	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	74	17	7	3	223
	prywatnym gosp. rolnym	51	40	3	6	61
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	73	20	5	2	146
	501-750	71	23	5	1	99
	751-1000	69	24	4	3	166
	1001-1500	69	24	3	3	145
	Powyżej 1500 zł	69	22	8	2	166
Ocena własnych war. mater.	Złe	63	28	6	4	138
	Średnie	68	23	5	5	450
	Dobre	71	21	5	3	420
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	74	17	5	4	56
	Raz w tygodniu	70	22	4	4	446
	1-2 razy w miesiącu	73	20	3	4	163
	Kilka razy w roku	64	24	6	5	224
	W ogóle nie uczestniczy	62	27	9	1	119
Poglądy polityczne	Lewica	70	18	10	1	161
	Centrum	67	26	4	3	368
	Prawica	71	21	4	4	268
	Trudno powiedzieć	66	23	5	6	211

Tabela 2

		Czy i jak, Pana(i) zdaniem, wprowadzenie rocznych płatnych urlopów rodzicielskich wpłynie na sytuację kobiet na rynku pracy?				Liczba osób
		Poprawi ją	Nie zmieni jej	Pogorszy ją	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		24	44	19	13	1005
Płeć	Mężczyźni	22	45	19	13	487
	Kobiety	26	43	18	12	518
Wiek	18-24 lata	27	50	18	5	119
	25-34	22	47	25	6	204
	35-44	25	46	17	12	172
	45-54	26	45	20	9	166
	55-64	23	42	20	16	174
	65 lat i więcej	24	36	12	27	170
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	44	15	16	397
	Miasto do 19999	26	47	15	12	154
	20000-99999	24	44	20	12	181
	100000-499999	18	50	25	6	166
	500000 i więcej mieszk.	29	33	25	13	107
Wykształcenie	Podstawowe	25	36	13	25	216
	Zasadnicze zawodowe	30	44	13	13	253
	Średnie	21	50	21	8	337
	Wyższe	21	43	28	7	199
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	19	47	29	5	91
	Średni personel, technicy	15	49	21	15	39
	Pracownicy adm.-biurowi	29	34	27	10	68
	Pracownicy usług	27	48	18	7	67
	Robotnicy wykwalifikowani	21	57	11	10	111
	Robotnicy niewykwalifik.	35	46	16	3	59
	Rolnicy	22	41	17	20	62
	Pracujący na własny rach.	22	49	27	2	40
Bierni zawodowo	Renciści	25	36	22	17	69
	Emeryci	23	38	14	24	195
	Uczniowie i studenci	25	53	20	2	61
	Bezrobotni	32	41	11	16	96
	Gospodynie domowe i inni	17	44	30	8	47
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	20	51	19	11	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	23	52	18	8	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	27	44	23	6	223
	prywatnym gosp. rolnym	23	42	14	21	61
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	33	42	14	11	146
	501-750	21	42	23	14	99
	751-1000	22	48	15	16	166
	1001-1500	21	50	15	14	144
	Powyżej 1500 zł	22	47	29	3	166
Ocena własnych war. mater.	Złe	24	42	19	16	136
	Średnie	22	45	17	15	449
	Dobre	26	44	21	9	420
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	37	35	13	15	55
	Raz w tygodniu	25	45	17	13	444
	1-2 razy w miesiącu	20	52	16	12	163
	Kilka razy w roku	24	40	23	14	224
	W ogóle nie uczestniczy	24	44	23	10	119
Poglądy polityczne	Lewica	22	46	24	8	161
	Centrum	25	48	19	8	368
	Prawica	22	46	17	15	266
	Trudno powiedzieć	26	35	16	24	210